

KUIDAS MUUTA SÜNDMUSED KESKKONNAHOIDLIKUMAKS?

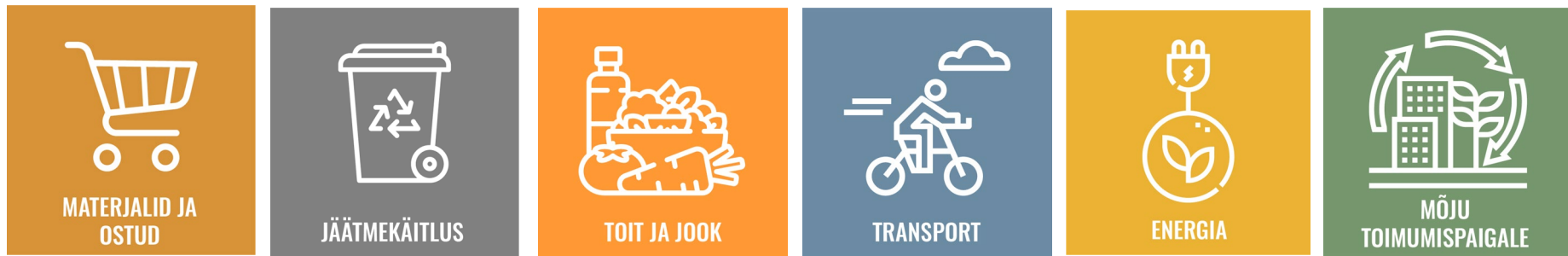
Kadri Kalle
Kristiina Kerge
31.03.2021

EUROOPA ROHELINE SUUND

- Euroopa rohelepe, ringmajanduse tegevuskava
- **Ühekorraplasti** direktiiv - juuli 2021
 - Keeld: taldrikud, söögiriistad, kõrred, jookide segamispulgad, vahtpolüstüreenist tooted
 - Tarbimise vähendamine: joogitopsid, toidupakendid
 - Nii tavaplast, biolagunev, kompostitav plast kui plastkihiga paper
- **Biojäätmete** eraldi kogumise kohustus - 2023 a lõpp
- **Tekstiilijäätmete** eraldi kogumise kohustus - 2025 a lõpp
- Ringlusse tuleb võtta vähemalt **55%** jäätmetest - 2025 a lõpp
- Kõik **pakendid** peavad olema korduskasutatavad või ringlussevõetavad - 2030

KESKKONNAHOIDLIKUMAD SÜNDMUSED

+ Kommunikatsioon

+ Kaasamine, sotsiaalne vastutus

Paljud asjad sõltuvad asukohast (hoonest). Alustada saab hindamisest, mis Sinu ürituse kohas on võimalik ja mis tulevikus muudetav.

MATERJALID, JÄÄTMED

Ideaalne: inventari korduskasutatakse, ei pakuta pudelivett ja pakendatud toitu, eelistatakse eetiliselt ja keskkonnahoidlikult toodetud tooteid, kõik jäägid kogutakse eraldi ja suunatakse ringlusse (bio, klaas, paber, metall, plast)

Miinimum: keeldu ühest ühekordsest esemest, kogu vähemalt toidujäätmed eraldi ja suunake ringlusesse

Kasuta nii vähe kui võimalik ja nii kaua kui võimalik, kasuta mis sul juba on! Järgijäänu saada ringlusesse!

TOIT

Ideaalne: mahe, kohalik, hooajaline, põhiliselt taimne toit, õiglase kaubanduse kohv-tee, ühekorrapakenditeta, kättesaadav joodav kraanivesi, toitu ei jää järgi

Miinimum: paku vähemalt ühte lihavaba toitu, leia kasutus toidujäakidele ja toidujäätmetele

Leia samu põhimõtteid jagav toitlustaja!
Planeeri, mida teha ülejääva toiduga
(kaasapakkimine, koostöö Toidupangaga) ja kokku kogutud toidujäätmetega!

TRANSPORT

Ideaalne: inimesed saavad kohale ilma isikliku autota, ilma lendamiseta, kasutatavad asjad on võimalikult lähedalt

Miinimum: paku infot isikliku autoga tulemise alternatiivide kohta

Lendamise keskkonnamõju kompenseerimine - üksikud usaldusväärsed algatused, pigem toeta mõnda Eesti organisatsiooni

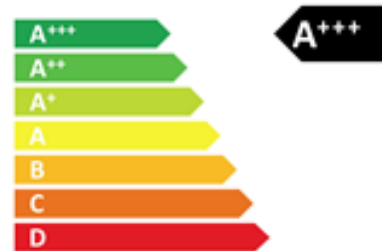
Foto: Tartu Smart Bike Share fb

ENERGIA

Ideaalne: kogu energia tuleb taastuvatest allikatest, energia tuleb generaatori asemel võrgust, hoone ja kasutatud seadmed on energiaefektiivsed, kasutatavad materjalid on korduskasutatavad, jäätmeid tekib minimaalselt ja need kogutakse liigiti

Miinimum: vähenda ühekordsete toodete hulka

Iga asja ja protsessi jaoks, mida kasutame, kulutatakse või on kulutatud kuskil energiat!

MÕJU TOIMUMISPAIGALE

Ideaalne: ei kasutata ilutulestikku ega püsivat tugevat valgust öösel, muusika ei mängi valjult öösel, kontserdikoht on valitud arvestades looduslikke helitõkkeid, minimaalne kemikaalikasutus, erinevad seadmed on veesäästlikud, ürituse käigus suurendatakse paiga elurikkust, kohalikud elanikud on kaasatud ürituse toimumisse

Miinimum: kemikaalid ei leki ümbritsevasse keskkonda, võimalik maastikukahjustus heastatakse, ümberkaudsete kinnistute omanikke teavitatakse üritusest vähemalt nädal aega ette

Foto: Kureeritud Elurikkus fb

KOMMUNIKATSIOON

Ideaal: keskkonnanõuded on lepingutes, kauplemistingimustes, partnerlepingutes, kõik osapooled käituvad vastavalt neile, osalejaid on informeeritud üritusele eelnevalt ja selle ajal (nad ka teavad - miks on nii?)

Miinimum: Korraldustiim, vabatahtlikud, partnerid on teadlikud põhimõtetest. Keskkonnaga seotud reeglid lihtsasti leitavad: kodulehel või sotsiaalmeedias, ka eraldi postitusena.

Räägi kõigile, miks seda teed! Räägi korduvalt!

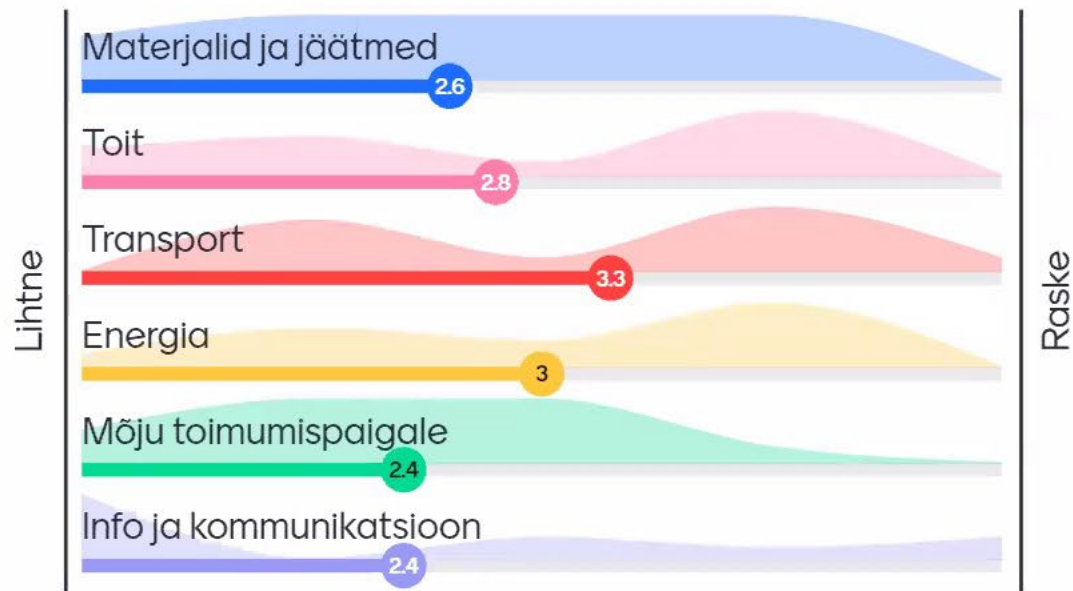
LISAKS: SOTSIAALNE KAASATUS/ MÕJU

- Ligipääsetavus liikumispuudega inimestele, vaegnägijatele jne
- Lastesõbralikkus (lastehoid)
- Kohaliku majanduse toetamine
- Partnerite, tarnijate, tootjate sotsiaalne vastutus, töøjõupoliitika ja -praktika
- jne

MENTIMETER

Millise valdkonna tegevused on lihtsamad, mis raskemad?

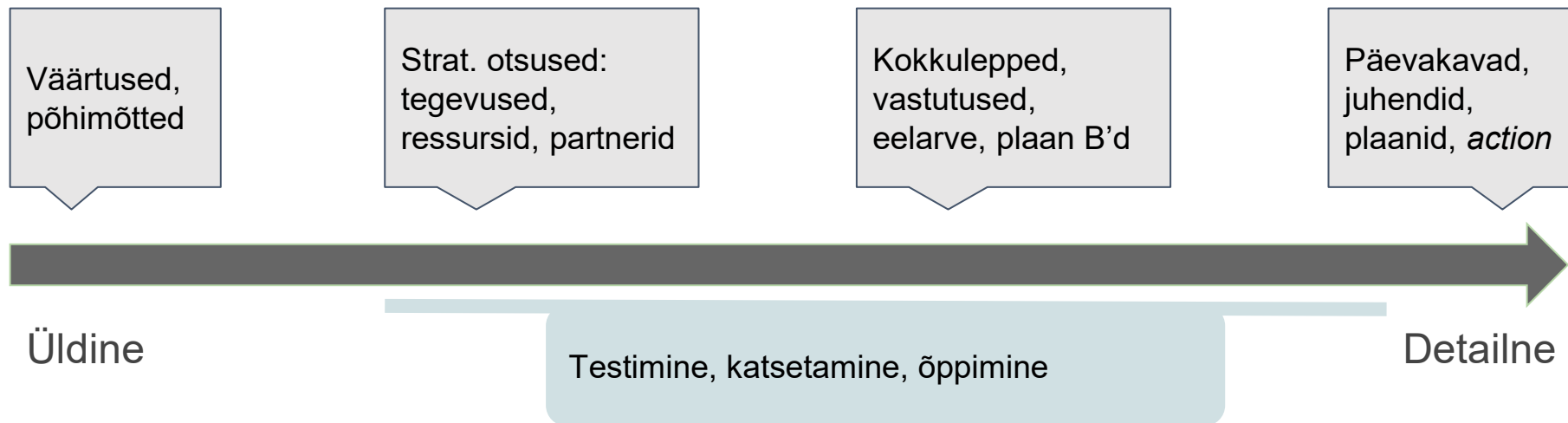

ÕNNESTUMISE “TABURET”

- Piisava ajavaruga planeerimine
- Praktiline koostöö teiste korraldajate ning partneritega
- Kollektiivse teadmise loomine ja talletamine

KUIDAS?

TÜÜPILISED PUDELIKAELAD JA VASTUVÄITED

- “Infot ei olnud”
 - Lepingud, kauplemistingimused
 - Eelkoolitus
 - Külastajatele: kommunikatsioon
- “Eelmisel aastal võis nii teha”
 - Tiimi, vabatahtlike varane kaasamine
 - Külastajale: kommunikatsioon
- “Prügiautosse visatakse niikuinii kõik kokku”
 - Selgitustöö kõigile osapooltele
- “See on (*vali sobiv*) vandenõu / pealesurutud ideoloogia”
 - Probleem ei ole teis, vaid ütlejas :) Tuleb ära kannatada

OLEMASOLEVAD TEENUSED

- **Pandipakendi pandinõud** - 250 000 erinevas suuruses topsi, 3300 taldrikut, 2200 kaussi
- **Topsiring** - 55 000 erinevas suuruses topsi + 3000 nuga, kahvlit, lusikat
- **Nõukoda** (Tallinn) - 10 000 taldrikut ja tassi, transport ja pesu kokkuleppel
- **Nutriloop** - biojäätmete kogumine tootlustajatelt, väärindamine
- **Circup** - 5 topsipesujaama, kuni 10 000 inimese teenindamiseks
- **Pillirookõrs** - pakub korduskasutatavaid pilliroost joogikõrssi
- **Uuskasutuskeskused, Sõbralt Sõbrale, catering-firmad** - võib olla nõuderendi võimalus, uuri oma lähimast kohast
- **Peoks vajalike tarvete rentimise teenused**
Tartu N: <https://www.annaedasi.ee/kohvik/noude-ja-inventari-rent>
- **Kultuurimajad** - koostöö koolisööklatega

I LAND SOUND 2019

Meie õppimised:

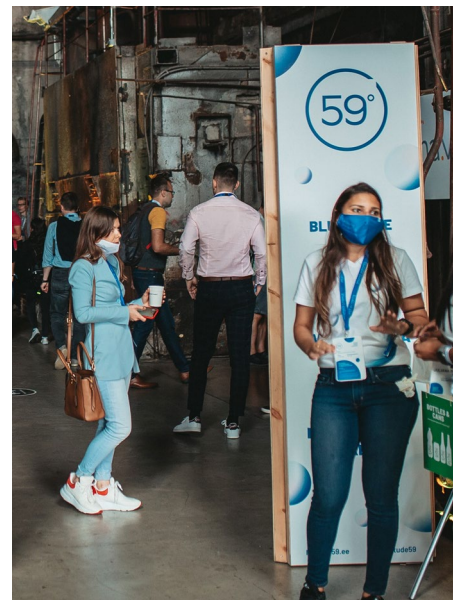
- Rajada eraldi ladustamise koht ürituse ettevalmistuse perioodiks
- Vabatahtlike värbamisel selgitada võimalikult täpselt, mis on nende kohustused. Kutse konkreetsetesse gruppidesse, et õige profiiliga inimesi leida.
- Biojäätmete kogumisel minna üle ämbrisüsteemile nii külastajate kui toitlustajate alal

LATITUDE59 2020

Startup konverents > ligi 1000 osalejat

- Toitu ja jooki serveeriti korduskasutatavatel nõudel ja topsides (burgerid pabertaskutes)
- Jäätmeid koguti 4 liiki
- Rohesaadikud aitasid külastajaid prügikastide juures
- Minimaalselt kasutati prinditud materjale, sildid olid korduskasutavad
- Kaelapaelad koguti tagasi, et uuesti kasutada
- Välditi u 3200 ühekordse topsi ja taldriku kasutust
- Märkimisväärselt vähenes jäätmete hulk
- Külastajatel positiivne tagasiside

MÕNED NÄITED TEISTEST RIIKIDEST

- **Oktoberfest**, Saksamaa (miljonid külastajad)
 - Müncheni linna ühekorranõude keeld aastast 1991, korduskasutatavad nõud ja topsid, nõudepesuseadmete rent (nii linn ise kui eraettevõtted)
- **Burning Man**, USA (+70 000 külastajat) - kõik, millega tuled, pead ka kaasa võtma, oma nõud, kohapeal pesuvõimalus, telkimisalade puhtuse hindamine, trahvid
- **Boom festival**, Portugal (+40 000 külastajat) - kompost-tualetid, festivalialale aia rajamine, puude istutamine, üle 70% toitudest ainult taimetoitu pakuvad, eraldi ehitusjuhised jne

Foto: Boom festivali facebooki leht

AITÄH!

Küsi meilt nõu!

- Kestlike sündmuste terviklahendused, sh strateegiad
- Praktiline keskkonnakorraldus sündmustel
- Koolitused, konsultatsioon
- Tasuta juhendmaterjalid ja kasulikud lingid

acento.ee

muutume@acento.ee

LÕPETUSEKS MENTIMETER

Mis mõtte(d) võtad siit ettekandest kaasa?

Koostöö ja praktilised näited.

Väga palju häid mõtteid, kaasasõitev nõudepesujaam, kuivkäimla ja kanala võiks täitsa olla. ja jäätmejaam.

Väga informatiivne, suur aitäh! :)

Pole lahendamatu ülesandeid, on vaja leida lihtsalt õiged inimesed või kohad, mille kaudu lahendusega edasi minna! Nii ma arvan et varsti saame ka mõnusamates kempides festivalide ajal keha kergendada.

Mõtteid ja ideid kuidas nõ jalajälge vähendada. Palju ideid-mõtteid mida oleks isegi väga vaja teostada nt konide kogumine.